

Beowulf

Översatt av

Rudolf Wickberg

Mimer bokförlag

ISBN 978-91-980713-6-8

Copyright © 2013
Mimer bokförlag, Göteborg

Översättning:
Rudolf Wickberg

Omslagsbilder:
Hjälms från Valsgårde
Bakgrundsmålning av Ivan Aivazovsky

Tryckt hos CPI i Tyskland 2013

Innehåll

Beowulf, en fornengelsk hjältedikt	7
Historiska och sagohistoriska episoder	8
Diktens förhistoria, ålder, handskrift	10
Språk och stil	12
Utgivarens anmärkningar	14
I. Striden med Grendel	19
II. Striden med Grendels moder	60
III. Återkomsten	81
IV. Striden med draken	92
Egennamn och osäkra textställen	123
Förteckning över i texten förekommande egennamn	123
Osäkra läsarter eller tolkningar	126

[Sid. 6–18 ingår ej i provläsningen]

I. Striden med Grendel

Ja, vi ha sport spjutdanernas
folkkonungars bragder i flydda dagar,
huru de ädle övade mandom.
Ofta ryckte Scefingen Scyld¹ mjödbänkarna
5 från fiendeskaror, från många stammar,
skräckslog jarlar. Efter att först ha blivit
funnen hjälplös, fick han tröst därför,
växte under molnen, vann allt större ära,
till dess att alla kringboende
10 över valarnas väg måste lyda honom,
gälda gärdar: det var en god konung!
Åt honom föddes sedan en son,
ung i gården, vilken Gud sände
folket till tröst; han såg den stora nöd,
15 som de herrelöse länge lidit.
Honom gav därför livets herre,
härlighetens konung, världsära.
Konung Scylds son Beowulf² blev frejdad,
hans rykte for vida i Scedelanden³.
20 Så skall den unge öva frikostighet
med rika gåvor åt sin faders vänner,
att på ålderdomen honom sedan omgiva

1 Enligt sagan blev Scef (= kärke) eller hans son Scyld utsatt i havet, fastbunden på en kärke, och sedan vinddriven till Danmark, där han upptogs och sedermera blev landets furste.

2 [Dansk konung, Scylds son, ej diktens hjälte Beowulf.]

3 Scede-landen = Sca(n)dinavia; här särskilt om danernas rike.

villiga följeslagare, och folket följer,
då striden kommer: i lovvärda dåd
25 skall mannen gå fram bland alla stammar!
Sedan gick Scyld efter många strider
i dödsstunden i herrens vård.
Hans kära följeslagare – den dyre landsfursten
hade länge ägt dem – buro honom då
30 till havets svall, som han själv bett,
medan Scyldingarnas vän ännu kunde tala.
Där stod i hamnen med ringad stäv
den ädles isblanka skepp och längtade ut.
De lade sedan på skeppets barm
35 den dyre kungen, ringarnas utdelare,
den frejdade vid masten. Där var en massa smycken,
klenoder bragta från fjärran vägar.
Ej jag har hört, att man präktigare utrustat
en köl med stridsvapen och med härkläder,
40 med svärd och brynjor; på hans barm låg
en mängd smycken, som skulle med honom
fara fjärran i havets våld.
Ej utstyrde de honom med ringare gåvor
eller mindre folkskatter, än de hade gjort,
45 som i livets vår, då han ännu var barn,
sönt honom åstad ensam över vågorna.
Vidare satte de ett gyllene fälttecken
högt över hans huvud, läto vågorna bära honom,
övergävo honom åt havet. Deras håg var dyster,
50 sorgset sinnet. Ej kunna män,
hjältar under himlen, boende i salar,
säga för sant vem som fick denna last.

I.

- Sedan var i städerna Beowulf, Scyldingarnes
dyre folkkonung, under lång tid
55 frejdad bland folken – hans fader hade bortgått,
fursten från sin gård –, tills honom sedan föddes
den höge Healfdene, som styrde, medan han levde,
gammal och stridsdjärv, huldrikt Scyldingarne.
Åt honom fyra barn efter varandra
60 föddes till världen: härskarornas hövding
Heorogar och Hroðgar och Halga den gode;
hört har jag, att hans dotter som maka delade
Strids-scylfingen Onelas¹ bädd.
Sedan vart stridslycka given Hroðgar,
65 ära i striden, så att hans stamfränder
gärna lydde honom, tills ungdomen uppväxt,
en stor ynglingaskara. I hans sinne rann upp
viljan att bjuda männen uppföra
en salsbyggnad, ett större mjödhus,
70 än människors barn någonsin sport,
samt därinne åt unga och gamla
utdela allt, som Gud honom givit
utom folklandet och människors liv.
Jag har sport, att han vida bjöd mången stam
75 på denna jord att sira verket,
krigarnes bostad. Han lyckades snabbt
inom utsatt tid få fullständigt färdig
den största av salar. Han som vida hade
bud och välde, gav den namnet Hjort.
80 Han svek ej sitt löfte, utdelade ringar,
smycken vid gästabudet. Salen reste sig,

1 Eller *Sävelas*; ty enligt Rolf Krakes saga var konung Halfdans dotter Signy gift med Sävil.
– Svearnes fursteätt kallas Scylfingar; dit hörde Onela.